Poštnina plačana v gotovini. Leto LX. Štev. 227. V Ljubljani, v petek 7. oktobra 1927. Cena Din 1·—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à 2.— Din, do 100 vrst 2.50 Din, večji inserati petit vrsta 4.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Nečuven škandal v Narodni skupščini

Pretep med radikali in radićevci pri volitvi verifikacijskega odbora

Današnja skupščinska seja se je začela v napetem ozračju in je ponovno dovedla do burnih incidentov. — Raztrgana glasovnica predsednika dr. Perića. — Radikali navalili na drja. Pernarja.

— **Beograd,** 6. oktobra. Današnja seja Narodne skupščine je znova pokazala, da je vlada odnosno njen kleroradikalski del v Narodni skupščini brez potrebne zaslombe. Incidenti, ki so se odigravali na današnji dopoldanski seji, pričajo, da vlada med vlado in opozicijo strahovita napetost, ki ne napoveduje nič dobrega, ker se je pri tem jasno pokazalo, da je opozicija v premoči.

Današnja seja je bila izredno viharna. Že takoj v začetku je prišlo do *strahovitega prerekanja med radikali in opozicijo. Po prečitanju zapisnika včerajšnje seje se je javil k besedi posl.* Vujič (zemljor.) in ugotovil, da je že včerajš. seja bila povsem nepravilna, ker jo je vodil najstarej. posl., kakor to predvideva skupščinski poslovnik. Ugotovljeno je namreč, da je radičevski poslanec prof. Pasarić za celih 8 mesecev starejši nego včerajšnji predsednik radikalni poslanec Selić. Radi tega protesta se je razvila med radikalno-klerikalno skupino in opozicijo ostra debata, ki je trajala nad pol ure. Predsed. dr. Perič je nato odredil glasovanje. Ko so radikali opazili, da večina Narodne skupščine t. j. tudi demokrati odobrava tolmačenje opozicije, da je včeraj. seja nepravilna, so vzdignili velik hrup, da bi povzročili nered in nemir. Predsednik dr. Perić je res spretno porabil nastali nemir, odredil glasovanje in takoj nato ugotovil, da je večina tolmačenje posl. Vujića zavrnila. To je dalo povod nadaljnim ogorčenim protestom opozicije. Izgledalo je, da bo nadaljevanje seje sploh nemogoče, vendar pa se je nemir čez nekaj časa toliko polegel, da se je seja lahko nadaljevala.

Narodna skupščina je nato prešla na dnevni red. to je volitev verifikacijskega odbora. Ob priliki nato sledečega glasovanja je prišlo do obžalovanja vrednega incidenta, ki bije v obraz ugledu Narodne skupščine. V jasnem nasprotstvu s čl. 12. skupščinskega poslovnika, ki jasno določa, da predsednik Narodne skupščine ne more glasovati niti sodelovati v debati, so hoteli radikali izsiliti v prilog svoji listi glas predsednika Narodne skupščine dr. Perića. Opozicija je proti temu energično protestirala. O tej stvari se je razvila skoro tri ure trajajoča debata. v kateri so se poslanci posameznih skupin obkladali z raznimi neparlamentarnimi izrazi. Splošno ogorčenje je vzbudilo postopanje klerikalnih poslancev, ki so se udejstvovali kot najbolj glasni radikalski kričači.

Po brezplodni debati je skupščina končno prešla na glasovane. **Ko je hotel tudi dr. Perić oddati svoj glas, mu je skrutinator, radićevski poslanec dr. Perner, odvzel glasovnico in jo raztrgal. V naslednjem hipu so planili na dr. Pernerja radikalni poslanci in poslanec Vasilije Trbić ga je zagrabil za vrat in ga začel daviti. V skupščini je nastal oglušujoč krik in vik in vsi poslanci so drveli proti sredini dvorane, kjer se je razvil pravcati pretep.** Končno je posl. Tupanjanin rešil Pernerja iz rok radikalskih fanatikov in z veliko težavo so treznejši poslanci zopet vzpostavili vsaj v toliko red in mir, da so zamogli skrutinatorji nadaljevati svoj posel. Seja se ob 12. še nadaljuje.

*

Verifikacijski odbor izvoljen

Fatalna kratkovidnost g. Radića. — Predsednik dr. Perić resignira na svoj glas. — Železniška karta in gumbi mesto glasovnic. — Razdelitev mest v v verifikacijskem odboru

— **Beograd,** 6. oktobra. ob 13.30. Izgredi v Narodni skupščini so trajali skoro četrt ure. Pred skrutinijem se je odigral še komičen incident, ki ga je zagrešila krakovidnost Stepana Radiča. Ko je namreč opazil prerivanje pred predsedniško mizo, je tudi sam planil pokoncu, in, misleč, da drži skrinjico v rokah kak radikal, začel strahovito psovati dr. Pernarja. Šele drugi so mu nato pojasnili, da se je zmotil. »E pa ništa zato,« se je odrezal g. Radič in se vrnil na svoje mesto. Dr. Perič se je, videč, da ne bo mogel izsiliti svojega glasu, zopet vrnil na predsedniško mesto ter izjavil, da se odpoveduje glasovanju. S tem je bil incident formalno poravnan. Nadaljno glasovanje se je nato vršilo v redu.

Med tem ko so skrutinatorji šteli glasove, so vukičevičevci pritiskali na radikalske člane vlade in zahtevali, naj današnje glasovanje razveljavijo. Res se je vlada takoj umaknila k seji, vendar pa je po krajšem posvetovanju prišla do prepričanja, da bi tudi ponovno glasovanje ne moglo imeti ugodnejšega rezultata.

Nato je predsednik objavil izid glasovanja. Dobili so radikali 101 glas (7 članov), demokratska zajednica 67 (5), radičevci 64 (4), klerikalci skupno z Nemci 28 (2), SDS 25 (2), zemljoradniki 12 (1). Tri glasovnice so bile prazne, razen tega pa je nekdo vrgel v skrinjico Uzunovičevo železniško karto in dva gumba.

Po objavi rezultata je Narodna skupščina na predlog predsednika izključila poslanca Pernarja in Kokanoviča kot povzročitelja današnjega incidenta od ene seje. Verifikacijski odbor se sestane danes popoldne ob 18. k svoji prvi seji, da se konstituira, jutri pa prične z razpravami.

Nemško prekooceansko letalo padlo v morje

— **London,** 6. oktobra. Danes so dospele semkaj vesti, da je Junkerjevo letalo »D 1230« v bližini rta Santa Cruze padlo v morje Radiopostaje in parniki so ponoči ujeli klice na pomoč SOS. Več ladij je takoj odšlo, da pojšče letalo, vendar pa ga doslej niso mogli najti. Domneva se, da je letalo izgubljeno.

ZEMLJA SE JE POGREZNILA

— **Newyork,** 6. oktobra. V Sudburyju v državi Ontario se je pogreznila zemlja v obliki lijaka na površini 400². Vse zgradbe na tem ozemlju so uničene, ravno tako tudi železnica. Pod pogreznjenim ozemljem se nahaja velik rudokop niklja.

MEGLA V LONDONU

London, 5. oktobra. (lo.) Nad mestom leži že dva dni tako gosta megla, da znatno ovira promet. Letališče Croydon je nevidno. **Letala so morala pristati izven mesta.**

Boj za žensko volilno pravico v Angliji

Cardiff, 5. oktobra. (lo.) **Semkaj je prispel angleški ministrski predsednik Baldwin, ki bo imel na jutrišnji otvoritvi kongresa konservativne stranke važen politično govor. Predsednik bo govoril v glavnem o treh problemih, in sicer o razširjenju ženske volilne pravice, o reformi lordske zbornice in o gospodarskih vprašanjih. Ministrski predsednik zastopa glede ženske volilne pravice stališče, naj se dovoli vsem ženskam brez ozira na njihov socijalni položaj volilna pravica z 21 letom, kakor jo uživajo moški. Nekateri konservativni krogi zastopajo stališče, naj se prizna ženskam volilna pravica šele s 26 leti, ker bi sicer število ženskih volilcev presegalo moške. Povdarja se istočasno, da ženske z 21 leti še niso dozorele za politična vprašanja in se ne morejo tozadevno meriti z moškimi.**

GLEDALIŠČE POGORELO

— **Pariz,** 6. oktobra. V Ajacciu na Korziki je včeraj pogorelo mestno gledališče. Škodo cenijo na 1 in pol milijona frankov.

Radikali sami obupujejo

Nepričakovan odmev včerajšnje «zmage» pri volitvah skupščinskega predsednika. — Radikali očitajo davidovićevcem nelojalnost radi snovanja demokratskega bloka.

— **Beograd,** 6. oktobra. Včerajšnji izid glasovanja v Narodni skupščini, pri katerem je vlada dobila navidezno ogromno večino, v politični javnosti ni napravil onega vtisa, ki so ga pričakovali klero-radikali. Že komunike ki ga je izdala Demokratska zajednica pred sejo Narodne skupščine glede svojega stališča, je vnaprej razblinil vse poskuse vukičevičevcev, da bi prikazali izid glasovanja kot svojo zmago in kompaktnost vladne koalicije. Komunike izrecno naglaša, da so glasovali demokrati za radikalnega kandidata le v smislu prejšnjih dogovorov, da pa to ne znači nikakega prejudica za nadaljno postopanje Demokratske zajednice.

Izzvani s strani demokratov so morali tudi radikali priznati, da tej na današnji seji Narodne skupščine dokumentirani impozantni večini ni pripisovati nikake resnosti. Glavno glasilo radikalne stranke «Samouprava» objavlja članek izpod peresa dr. Laze Markovića, ki je očividno inspiriran od g. Vukičevića samega in v katerem predbaciva demokratom, da postopajo nelojalno. Ta članek (priobčujemo ga na drugem mestu) je izzval v političnih krogih veliko senzacijo. Splošno prevladuje vtis, da se radikali že sami obupali nad usodo vladne koalicije in članek se tolmači kot priznanje, da se tudi na radikalski strani smatra, da je vlada pravzaprav že v krizi in da mora že v par dneh slediti tudi formalna demisija.

V zvezi s tem je vzbudila splošno pozornost sinočnja izjava g. dr. Korošca, v kateri popolnoma odkrito apelira na radićevce, naj se pridružijo radikalsko-klerikalnemu bloku, češ da jih bo paktiranje s Pribičevićem dovedlo do brezpomembne opozicije, dočim bi lahko v družbi radikalov in klerikalcev dostojno reprezentirali in zastopali hrvatske interese. Nenadna ljubezen g. Korošca do Stepana Radića, ki je bil še pred par tedni v očeh g. Korošca največji grešnik, je izzvala v javnosti mnogo hudomušnih opazk na račun klerikalcev. G. Radić pa je te laskave ponudbe gladko odklonil in v svoji izjavi, ki jo je dal novinarjem, kot odgovor na to dr. Koroščevo gesto še posebej podčrtal, da je preveč reelen politik, da bi sledil vzgledu dr. Korošca in se vezal s političnimi mrliči.

Tudi ta dr. Koroščeva izjava je izzvala v političnih krogih mnogo komentarjev. Splošno je napravila vtis, da predstavlja zadnji poskus Vukičevič - Koroščevega režima, da se reši neminovnega padca, ki mu preti s strani demokratskega bloka. S temi zapeljivimi ponudbami bi vukičevičevci očividno hoteli zvabiti radičevce v svoj tabor in tako oslabiti demokratsko fronto. Poskus pa se je popolnoma ponesrečil.

Tudi dogodki čerajšnjega dne potrjujejo, da je vlada v zelo težavnem položaju. Včeraj so se ponovno vršili sestanki med gg. Pribičevičem in Radičem. ki je nato posetil tudi predsednika IMO dr. Spaha, Dr. Spaho je takoj nato odšel v kabinet zunanjega ministra, kjer se je jevršila dolgotrajna na konferenca demokratskih ministrov. Po tej konferenci je posetil dr. Marinkovič ministrskega predsednika in ostal pri njem v krajšem razgovoru. Zatrjuje se, da je g. Vukičevič ob tej priliki skušal vplivati na dr. Marinkoviča, naj bi ne delal težkoč. G. Vukičevič je imel nato dolgotrajno konferenco z Aco Stanojevičem in provizoričnim predsednikom Narodne skupščine dr. Perićem. Nato je odšel g. Vukičevič ob pol 8. na dvor, od koder se je do 9. ure zvečer telefonično razgovarjal s Topolo.

Umor brigadnega generala Kovačevića

Makedonstvujušči so snoči v Štipu ustrelili generala Kovačevića. — Posrečen beg morilca.— Visoka nagrada za njegovo izsleditev. — Izredna seja ministrskega sveta.

— **Beograd,** 6. oktobra. Snoči je bil v Štipu izvršen nov bombni atentat, ki potrjuje, da pripravljajo makedonstvujušči novo akcijo, da preprečijo zbližanje med Jugoslavijo in Bolgarijo. Po mnenju političnih krogov bo imel ta atentat, ki je izzval v vsej Srbiji nepopisno ogorčenje, dalekosežne diplomatske posledice. Žrtev atentata je postal brigadni general Mihajlo Kovačevič. Ko se je včeraj zvečer sprehajal v družbi učitelja Jevremoviča, je nenadoma stopil pred njega neznanec in oddal nanj iz neposredne bližine tri strele. General Kovačevič se je ta koj zgrudil, zadet v srce, mrtev na tla. Na korzu je zavladala strahovita panika, v kateri se je napadalcu posrečilo, da je pobegnil. Oblasti so odredile takoj strogo preiskavo in zasledovanje neznanega storilca. Preiskava je ugotovila, da je atentat delo bolgarskih komitašev. Vsi politični krogi brez razlike strank naglašajo potrebo energičnih korakov, da se temu večnemu izzivanju s strani neodgovornih elementov napravi enkrat za vselej konec. Vlada je razpisala za izsleditev storilca nagrado v znesku 100.000 Din. Za danes popoldne je sklicana seja ministrskega sveta, na kateri bo vlada sklepala o nadaljnih korakih.

Rozčščenje med demokrati in radikali

Boj med demokrati in radikali se nadaljuje v nezmanjšani meri. — «Vreme» in «Samouprava» o namerah demokratov za razbitje vladne koalicije. — Pomen izvolitve dr. Perića za začasnega skupščinskega predsednika.

Za odnošaje med Demokratsko zajednico ter radikalno stranko, zlasti pa za »sigurnost« sedanje vladne koalicije, je zelo značilen članek, ki ga je objavilo včerajšnje »Vreme« in ki pravi med drugim, da se nadaljuje borba med radikali in demokrati, ki se je prikrito in tudi odkrito vodila že v času volitev. List priznava, da ekstremne struje tako med radikali kakor med demokrati izkoriščajo še nadalje stara nasprotstva in skušajo onemogočiti sedanjo vladno koalicijo ter izzvati krizo. G. Vukičeviču je sicer uspelo s pomočjo uvidevnejših radikalskih prvakov pomiriti v svojem klubu nezadovoljstvo proti sedanji koaliciji, toda dr. Marinkovič v tem pogledu ni uspel v svojem klubu. Tu nastopa struja g. Davidoviča in g. Veljkoviča čim bolj odločno in stremi za tem, da prevzame tako vodstvo stranke kakor političnega položaja v svoje roke.

Dočim dr. Marinkovič še nadalje vzdržuje prijateljske zveze z Vukičevičem ter zagotavlja radikalom, da bo pridobil demokratski klub za politiko sedanje vlade, ustvarja g. Davidovič polagoma, toda sistematsko novo situacijo in dela na to, da spravi sedanjo vlado v tak položaj, da bi morala demisijonirati.

Že določitev demokratskih kandidatov za verifikacijski odbor, med katerimi je večina izrazitih davidovičevcev, je izzvala med radikali sum v iskrenost in lojalnost demokratskega kluba napram sedanji vladi, razgovori g. Davidoviča z . Radičem, kakor pogajanja demokratskih in sam. demokratskih delegatov za osnovanje demokratskega bloka, pa so še bolj potrdili ta sum.

Radikali smatrajo, da demokratski prvaki ne bi smeli delati niti prikrito, še manj pa odkrito, za ustvaritev neke nove kombinacije, če bi jim bilo res za ohranitev sedanje koalicije. Zato vidijo v tem izvajanje znanega načrta g. Davidoviča, načrta, ki ga je šef demokratske stranke v svojih predvolilnih govorih dovolj jasno očrtal, da bi se osnoval blok, ki bi vzel vodstvo državnih poslov v svoje roke in potisnil radikale v ozadje ter jih po možnosti popolnoma eliminiral iz državne uprave.

Senzacijo je vzbudil v političnih krogih tudi članek današnje «Samouprave» izpod peresa dr. Laze Markoviča, ki naglaša, da postavljajo sestanki med Radićem, Pribičevićem in Davidovićem radikalsko-demokratsko koalicijo , ki je izvedla volitve, v zelo čudno luč. Z ozirom na to, da je dobila vladna koalicija kljub temu pri volitvi začasnega predsednika Narodne skupščine 206 glasov, je jasno, da je v političnem položaju nekaj, kar je normalnega in zdravega. To se ne da utajiti. Osnovno vprašanje, ki je podlaga parlamentarnega položaja v tem trenutku, je vprašanje, ali naj koalicija med radikalno in demokratska stranko še nadalje traja ali ne. Od strani radikalne stranke ni bil storjen noben poskus, da bi se ta koalicija razbila, pač pa se namere za njeno razbitje opažajo med demokrati.

Končno naglaša «Samouprava», da se sicer demokrati morejo pogajati z Radićem in Pribičevićem ter sklepati ž njima bloke in misliti na druge kombinacije, nesimpatično pa je dejstvo, da isti demokrati javno sede v koalicijski vladi z radikali in volijo celo skupnega začasnega predsednika Narodne skupščine. To je ono, kar je nezdravo, nerazumljivo in nesimpatično v današnji situaciji. Impozantnost števila, ki so ga dobile vladne skupine pri volitvi začasnega predsednika, se zmanjšuje s tem dejstvom. Zato bo prva stvar, ki se ima razčistiti, vprašanje nadaljnega obstoja koalicije.

Menimo, da je članek «Samouprave» obenem tudi odgovor na «Slovenčevo» zmagoslavje povodom volitve radikala dr. Perića za začasnega predsednika Narodne skupščine.

Kar se pa tiče očitkov «Samouprave» zaradi nelojalnosti Demokratske zajednice napram radikalom, pa je dal najboljši odgovor že komunike Demokratske zajednice, da ne predstavlja izvolitev dr. Perića nobenega prejudica za volitev stalnega predsedstva Ta komunike je seveda obenem tudi odgovor »Slovencu« ki skuša dokazati, da je sedanja vladna koalicija neomajna in da sta Radić in Pribičević ostala osamljena v svojih prizadevanjih po osnovanju demokratskega bloka.

AMERIŠKI LEGIONARJI NA POTU V LONDON

London, 5. oktobra. (lo.) Jutri prispejo semkaj ameriški legijonarji, katerim se pripravlja svečan sprejem. Legijonarji bodo gostje valeškega princa in generala Haiga. V pondeljek bodo predstavljeni kraljevski dvojici v palači Buckingham.

MUČNA AFERA V ZAGREBU

— *Zagreb,* 6. oktobra. V zvezi z znano homoseksualno afero je policija danes aretirala uglednega zagrebškega književnika in nekega carinskega uradnika. Oba sta bila izročena v sodne zapore. Policija je preiskavo s svoje strani zaključila in bo vodilo nadaljne poizvedbe sodišče. Afera vzbuja v Zagrebu mnogo prahu.

IZPRAZNITEV PORENJA

Berlin, 5. oktobra. (be.) Že sredi oktobra se prične redukcija francoskih okupacijskih čet v Porenju za 10.000 mož v smislu svoječasnega dogovora med Nemčijo in zavezniki. Umaknitev okupacijskih čet bo koncem novembra končana.

Novice iz Splita

Letovišče Supetar. Nasproti naše obale, pičlo uro s parnikom, leži malo mestece Supetar na otoku Braču. S svojo izvanredno lepo lego in čistim morjem je privabilo letos veliko tujcev, ki so skupno preživeli v tem lepem kraju 9500 dni in pustili tam okoli milijon Din. Kolosalni uspeh je imel na novo otvorjeni penzijonat »Penzijon Slavija«. K velikemu prometu je opomogel ameriški milijonar Petrinović, ki je tukaj domačin. Da se povzdigne promet tujcev, se je osnovala v Supetru »Zadruga za promet stranaca«, ki bo v vsakem pogledu šla tujcem na roko in propagirala dohod istih.

Split v karikaturi. V četrtek 6. t. m. se otvori velika kolektivna izložba odličnega dalmatinskega karikaturista g. Angjela Uvodič-a v tukajšnji veliki gimnaziji. Izloženih bo preko dvesto slik-karikatur odlične splitske družbe in znanih originalov.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Berlin 13.525 — 13.555 (13.54), Curih 1094 — 1097 (1095.5), Dunaj 8 — 8.03 (8.015), London 276.15 —276.95 (276.55), Newyork 56.63 — 56.83 (56.73), Pariz 223 — 225 (224), Praga 168 — 168.84 (168.40), Milan 312.50 — 314.50 (313.50).

Efekti: Celjska pos. 164 d., Ljubelj. Kredit. 138 d., Praštediona 850 d., Kred. zavod 160 d., Strojne 70 bl., Vevče 135 d., Ruše 260 — 270, Kr. ind. družba 400 d., Stavbna 56 d., Šešir 104 d.

Lesni trg: Tendenca neizpremenjena. Zaključeno dva vagona in sicer 1 vagon bordonalov od 28/28 do 45 /45, od 6 — 12 m dolžine, media 9 m, franko vagon nakladna postaja po 350; 1 vagon desk (smreka, jelka), 12 mm, od 10 m naprej paralelnih, očeljenih, terzia, franko vagon meja po 480.

Eksekutivni nakup: 100 kubičnih metrov (6 vagonov) smrekovih hlodov. prima, secunda, od 25 cm premera naprej, od 4,5, 5, 5.5, 6 m dolžine naprej asortirano, franco vagon namembna postaja na Gorenjskem po 310.

Deželni pridelki: Tendenca mirna, zaključkov ni bilo.

Eksekutivna prodaja: 10.000 kg črne naturalne detelje, jugoslovenske provenience po vzorcu, v vrečah egalizirano po 100 kg, brutto za netto, franco vagon Ljubljana, plačljivo po prevzemu blaga po 1725.

ZAGEBŠKA BORZA.

Zagrebška borza danes radi židovskega praznika ni poslovala.

INOZEMSKE BORZE.

— Curih: Beograd 9.13, Milan 28.47. Pariz 20.36, London 25.2475, Newyork 518.60, Berlin 123.65, Praga 15.37.

Kdaj se osnuje Demokratski blok?

Pogajanja za osnovanje Demokratskega bloka in združitev obeh demokratskih strank bodo trajala do zaključka verifikacije mandatov. — Prazno klerikalno zmagoslavje ob izvolitvi začasnega predsednika Narodne skupščine.

»Slovenec« skuša iz dejstva, da Vukičevičeva vlada ni že padla na vprašanju izvolitve začasnega predsednika Narodne skupščine in da je bil za začasnega predsednika izvoljen radikal dr. Perić, kovati zase politični kapital. Dejstvo, da je Davidovićeva stranka glasovala za dr. Periča in da ni hotela razbiti že ob tej priliki vladne koalicije, proglaša »Slovenec« kot uspeh Vukičevič - Koroščeve politike, dasi je znano, da je Davidovičeva stranka nastopila že ob tej politiki sporazumno s Pribičevičem.

»Slovenčeva« prerokovanja so se v zadnjem času že ponovno izkazala kot lažnjiva, pa se bodo to pot prav tako, ker je bilo vprašanje volitve začasnega predsednika Narodne skupščine izključno taktičnega značaja. Pri tem je treba vpoštevati tudi to, da so bili delegati za pogajanja o osnovanju demokratskega bloka in združitvi obeh demokratskih strank šele te dni določeni. Na kako trhlih oporah stoji »Slovenčevo« zmagoslavje, se vidi tudi iz tega, da smatra kot posebno važno znamenje konstituiranje muslimanskega kluba, na podlagi česar bi rad sugeriral javnosti, da se muslimani odmikajo od DZ.

Da »Slovenec« ob priliki sestanka St. Radiča in Sv. Pribičeviča in njenega skupnega nastopa v skupščini psuje prav rovtarsko, je samo ob sebi umevno. Katoliški moralisti ostali tudi po volitvah, kakršni so bili pred njimi. Zato ni čuda, če psuje »Slovenec« St. Radiča z «moskovskim romarjem« in Sv. Prebičeviča s »šefom Orjune«, dasi ni bil Radičev zaveznik takrat, ko je romal v Moskvo, nihče drug kakor sam dr. Korošec, ki je bil ž njim v ožjem federalističnem bloku, in dasi je moral »Slovenec« sam pred sodnijo priznati in javno objaviti, da je »Orjuna« povsem neodvisna od vodstva SDS. Na »Slovencu« je pač še vedno podpisan kot izdajatelj duhovnik dr. Kulovec, ki ni nikogar tožil, ko se mu je očitala laž, in soodločujočo besedo imata pri njem pač šef SLS duhovnik dr. Korošec in njen tajnik duhovnik Gabrovšek, katerima se je istotako javno očitala laž, pa nista tožila.

Če ni bilo sramotno za dr. Korošca družiti se z Radićem takrat, ko je potoval v Moskvo, ko sta tekmovala v republikanstvu, je še manj sramotno za Svetozarja Pribičevića, ako pristaja na Radićevo zavezništvo sedaj, ko pristaja St. Radić na nadaljevanje politike vidovdanske ustave, tiste ustave, katero je moral priznati pod pritiskom razmer tudi dr. Korošec.

Razlika je samo ta, da so samostojni demokrati od vsega početka zastopali decentralizacijo državne uprave, dr. Korošec pa se te dni pripravlja na popolno fuzijo z radikalno stranko, ki še danes izvaja v državni upravi centralistično politiko.

Kar se pa tiče osnovanja demokratskega bloka, oziroma združitve obeh demokratskih strank, pa opozarjamo samo na poročilo včerajšnje «Pravde», ki javljajo, da se bodo razgovori med obojestranskimi delegati nadaljevali in trajali, dokler bo trajala v skupščini debata o verifikaciji mandatov, in da bo po zaključku verifikacijske debate to vprašanje definitivno rešeno.

«Pravda» javlja, da obstoji prepričanje, da se bodo v času verifikacijske debate samostojni demokrati popolnoma sporazumeli z Davidovićevimi demokrati, ker med njimi itak ni načelne razlike, ter da pokrenejo skupno akcijo za zedinjenje obeh demokratskih strank Sploh obstoji po zanesljivih informacijah, kakor trdi «Pravda», težnja po spojitve demokratske, samostojno demokratske in jugoslovenske muslimanske stranke.

Akcija za združitev vseh demokratskih elementov gre torej svojo normalno pot ter bo uspela prej, kakor bo našim klerikalcem ljubo.

Izvolitev radikala dr. Perića za začasnega predsednika Narodne skupščine, torej samo za dobo do verifikacije poslanskih mandatov, je povsem postranskega pomena za nadaljni razvoj pogajanj za osnovanje demokratskega bloka in združitve obeh demokratskih strank, kajti ta izvolitev ne predstavlja nobenega prejudica za izvolitev stalnega predsedstva Narodne skupščine, ki ima priti na vrsto po verifikaciji mandatov.

«Slovenec» bi zato mnogo bolje storil, če bi posvetil več pozornosti razmeram v radikalskem klubu, kjer se sporedno razvija akcija proti dr. Koroščevemu zaveznику Velji Vukičeviću, čigar postojanka med radikalnimi poslanci je še prav tako nesigurna, kakor je bila prej, kajti radikalni centrumaši in pašićevci samo čakajo ugodnejše prilike, da ga vržejo.

Nepobitno dejstvo je, da se akcija za združitev demokratskih elementov normalno razvija, da si Vukičević svojega položaja še ni prav nič utrdil in da bo z ozirom na vse to v kratkem tudi «Slovenčevo» varanje ponovno razkrinkano. — To potrjuje tudi radikalna «Samouprava», ki ugotavlja, da ima postopanje demokratske stranke za cilj združiti sedanjo vladno koalicijo.

Manifestacijski shod trgovskih nameščencev

Za osemurni delavnik. — Proti neznosnim davčnim obremenitvam nameščencev.

Ljubljana, 5. oktobra.

V veliki dvorani Mestnega doma se je vršil snoči ob 20. prav dobro obiskan manifestacijski shod trgovskih nameščencev, ki sta ga sklicala pomočniški zbor trgovskega gremija in Društvo trgovskih in industrijskih nameščencev. Shod je otvoril predsednik Društva trg. in industrijskih nameščencev g. Valentin Urbančič, ki je kratko navedel dosedanje rezultate borbe za izboljšanje materijalnega in socijalnega položaja trgovskih sotrudnikov. Za predsednika shoda je bil soglasno izvoljen g. Poljak. O položaju in o vseh trgovske namešence zadevajočih problemih sta poročala oblastni poslanec g. Ivan Tavčar in obč. svet. dr. Joža Bohinjec. Prvi je poročal izčrpno o socijalnem in materijalnem položaju trgovskih sotrudnikov. Pred vsem se je dotaknil novih davčnih bremen, ki jih je naprtil od kleroradikalov sprejeti finančni zakon privatnim nameščencem, podal je statistične podatke o davčni obremenitvi teh slojev, nato se je na podlagi statistike dotaknil obrtnonadaljevalnega in trgovskega šolstva naglašujoč, da državne oblasti vse premalo skrbe za povzdigo tega šolstva, ki sloni na privatnih podporah. Zahteval je večjo socijalno zaščito trgovskih in drugih vajencev, katerim se mora iz državnih sredstev nuditi tudi boljša strokovna izobrazba, da so sposobni vztrajati v težki konkurenčni borbi. Končno je obširno razpravljal sedaj pereče vprašanje zapiranja in odpiranja trgovin, odločno je zagovarjal zahtevo po osemurnem delavniku. Zahteval je, da se mora osemurni delavnik striktno izvajati tudi v neposredni ljubljanski okolici, da se tako prepreči vsaka pretirana konkurenca.

Dr. Joža Bohinjec je nazorno in utemeljeno razpravljal o socijalnem zavarovanju, zlasti o starostnem, invalidskem in brezposelnem zavarovanju. Uvedba teh panog zavarovanja je nujna. Starostno zavarovanje je garantirano v ustavi sami in v zakonu o zavarovanju delavcev. Treba je je samo izvesti, da tako država tudi izpolni svoje mednarodne obveznosti. Oba referata so sprejeli na shodu navzoči trgovski sotrudniki vseh kategorij z iskrenim odobravanjem in vzklikanjem. Shod je soglasno odobril in sprejel v smislu obeh referatov sestavljeno

resolucijo,

ki se glasi:

1. **Zahtevamo, da se takoj izda naredbo, ki predpisuje enotno odpiranje in zapiranje trgovskih obratov in se pri tem strogo postopa v okviru osemurnega delavnika.**

2. Sobota popoldne bodi prosta. Trgovski obrati se naj zapro ob 2. uri popoldne.

3. **Protestiramo proti določilu novega finančnega zakona, ki predpisuje davek za privatne nameščence in zahtevamo, da se prične pobirati davek šele od dohodkov 36 tisoč Din na leto.**

4. Delavsko zbornico za Slovenijo pozivamo, da pospeši ustanovitev posvetovalnice za vajence in v sporazumu s strokovnimi organizacijami organizira splošno socijalno zaščito vajencev.

5. Trgovski nameščenci vseh strok so uverjeni, da uvedba starostnega in invalidnega zavarovanja predstavlja ne samo nujno socijalno potrebo, temveč tudi gospodarsko nujnost. Današnja gospodarska kriza je konsumentska kriza. Pri uvedbi starostnega in invalidnega zavarovanja zahtevamo, da bodi isto dejansko socijalno, kar se da doseči le na ta način, da k pokojninam iz naslova starostnega in invalidnega zavarovanja s posebnimi dokladami prispeva država. V svezi s to potrebo povdarjamo za važno, da naša država pristopi k mednarodnim reciprocitetnim pogodbam na polju socijalnega zavarovanja. Stočasno z uvedbo splošnega starostnega in invalidnega zavarovanja je z državnim proračunom skrbeti za one osebe, ki radi svoje starosti ne morejo biti sprejete v obvezno zavarovanje.

Pisane zgodbe iz naših krajev

Skrivnostna aretacija lepe Agneze. — Velik letalski miting v Zagrebu. — Skrivnost zapuščene žene. — Požar povzročil ogromno škodo.

Na prošnjo zagrebške policije so aretirali orožniki v Okučanih 19-letno Agnezo Šnidaršič, osumljeno vloma v trgovino zagrebškega trgovca Grozdaniča. Agneza se je nahajala pri svojem ljubčku v Ratkovcu. Policijsko ravnateljstvo pa o tem ni bilo obveščeno in tudi ni izdalo telefonskega naloga orožnikom v Okučanih. O Agnezi ni imela policija nobenih slabih informacij. Zagrebška direkcija je zato poizvedovala na telefonski centrali, kdo je 28. preteklega meseca telefoniral v njenem imenu na orožniško postajo v Okučanih. Ugotovili so, da je bil koncipijent zagrebškega odvetnika dra Walterja. Koncipijenta so zaslišali in je izjavil, da je ravno oddajal na glavni pošti neko pismo, ko ga je nagovoril trgovec Grozdanić in mu povedal, da ga je svakinja Agneza okradla, nakar sta oba spisala prijavo. Solicitator Bačić je tudi izjavil, da je na trgovčevo prošnjo obvestil orožništvo v imenu svojega šefa, kot pravnega zastopnika okradenega trgovca. Policija je pridržala Agnezo v zaporu, da se skrivnostna zadeva pojasni. Agnezo so zaslišali in povedala je, da je tri tedne nadomestovala svojo bolno sestro v Grozdanovićevem gospodinjstvu. Grozdanović jo je neprestano nadlegoval in ji vsiljeval svojo ljubezen. Svakinja se ga je morala s silo otresti. Nekega dne ga je udarila s polenom po glavi, da se ga ubrani. Naslednji dan je pobrala šila in kopita ter odšla k svojemu ženinu. Grozdanović je seveda izpovedal vse drugače. Nekega dne se je vrnil s poslovnega potovanja in našel vlomljeno omaro, kjer je bil denar. Zmanjkalo mu je nekaj tisočakov. Zato je prijavil tatvino odvetniku dr. Walterju. Policiji se zdi sumljivo Grozdanovićevo postopanje, ker ni takoj obvestil policije, temveč solicitatorja Bačića. Sumi se, da je trgovec na tak način prisilil svakinjo, da je prišla v Zagreb in da bi preprečil njeno možitev. Lepo svakinjo Agnezo je policija izpustila in izročila zadevo sodišču.

★

Preteklo nedeljo se je vršila glavna skupščina zagrebškega Aero-kluba. V klubu so nastali neki notranji spori, katere naj bi skupščina poravnala. Vendar se je na skupščini razgovarjalo največ o letalskem dnevu v Zagrebu. Sklenili so, da se priredi dne 23. t. m. v Zagrebu velik letalski miting. Za vse posetnike bo klub izposloval od prometnega ministrstva na vseh progah polovično vožnjo. Program za letalski dan še ni popolnoma izdelan, sodelovalo pa bo veliko število letal najrazličnejših tipov. Razen tega bodo letalci izvajali akrobacije, kakršnih Zagrebčani dosedaj še niso videli. Zagrebške zračne eskadrile se bodo spopolnile in piloti vežbajo s podvojeno silo. Zanimivo je, da je uvedena pri zagrebških eskadrilah ta novost, da ima vsaka svojega «patrona». Ta patron je tudi naslikan na vsakem letalu tiste eskadrile, kateri pripada. Člani eskadrile imajo pravico, da sami izberejo svojega patrona. Eskadrila kapetana Šultererja si je izbrala za svojega patrona petelina, ki sedi ves razkačen na globusu in se brani vseh napadov. Eskadrila kapetana Kratochvila si je izbrala črnega mačka z zelenimi očmi v napadalni poziciji.

V nekem privatnem penzionatu v Dubrovniku se je nastanila neka elegantna Dunajčanka. Trdilo se je ob njenem prihodu, da je ločena žena nekega ameriškega tvorničarja. V Dubrovnik je prispela v spremstvu nekega dunajskega bančnega uradnika, a se je z njim kmalu sprla in sklenila novo prijateljstvo z nekim znanim dubrovniškim zdravnikom.

Včeraj zjutraj se je zdelo osobju penzijonata zelo sumljivo, da dunajska dama ni zapustila svoje sobe do poldneva. Sobarica je zato stopila v njeno sobo in našla damo vso bledo na postelji. Dama je komaj še dihala. Kraj nje so ležala tri pisma. Eno je bilo naslovljeno na policijo. Poklicani mestni zdravnik je dognal, da je ženska izpila veliko dozo medinala, da se bori že 14 ur s smrtjo in je vsaka pomoč zaman. Iz potnega lista je bilo razvidno, da se piše Elfrida Heitz, stanujoča na Dunaju I,. Kärntnerring 17. V pismu na Narodno banko na Dunaju prosi skrivnostna dama, naj banka pošlje za pogreb potrebni denar. Policijo je pa prosila, naj je ne rešuje, temveč pokliče zdravnika, ki bi pospešil njeno smrt.

★

Včeraj popoldne je obhodil veliki župan primorsko-krajiške oblasti selo Sv. Peter pri Ogulinu, ki je, kakor smo poročali, nedavno popolnoma pogorelo. Pogorelci trpe nepopisno bedo, o čemur se je hotel veliki župan prepričati in nuditi potem vsem prizadetim potrebno pomoč. Zgorelo je imetje stotim seljakom, a zavarovan ni bil nihče. — Škodo so službeno cenili na 1,100.550 Din. Pogorelci so se za silo namestili pri sosedih bližnje vasi. Prvo pomoč jim je poslala ogulinska občina v znesku 3000 Din. Gospodarsko društvo jim je dalo podporo v blagu in les za gradnjo novih hiš. Tudi vse bližnje vasi so prihitele nesrečnim pogorelcem na pomoč z denarjem in naturalijami. Okolica Ogulina je že itak siromašna, veliki požar je pa uničil vse, kar je ostalo in bilo bi potrebno, da bi država sama pomagala bednim z denarno podporo.

Prosveta

Repertoar Narodnega gledališča v Mariboru.

Četrtek, 6. oktobra: Ob 20. uri «Revizor». Premijera. Otvoritvena predstava.
Petek, 7. oktobra: Zaprto.
Sobota, 8. oktobra: Ob 20. uri «Revizor». B.
Nedelja, 9. oktobra: Ob 20. uri «Bajadera». Premijera.

Prva operna predstava v letošnji gledališki sezoni. V nedeljo dne 9. t. m. zvečer se poje v operi Gounodova opera «Faust» v sledeči zasedbi: Margareto poje ga. Davidova-Slatinova kot gost, Marto ga. Medvedova, Sibila ga. Poličeva, Fausta poje g. Banovec, Mefista g. Rumpel, Valentina pa g. Holodkov. Wagnerja poje g. Šubelj. Opero dirigira in režira kapelnik Balatka. V tej operi nastopi tudi celotni baletni zbor pod vodstvom baletnega mojstra g. Vaclava Vlčka. Predprodaja vstopnic od petka dalje pri dnevni blagajni.

Ljubljanski operni baletni zbor je v letošnji gledališki sezoni v toliko izpopolnjen, da bo popolnoma sposoben tudi za večje samostojne baletne nastope. Tako je v repertoarju in se že študira Nedbalov balet «Andersenove pravljice» poleg drugih nalog, ki čakajo v letošnji sezoni baletni zbor. Prvi nastop našega baleta je v nedeljo pri predstavi opere «Faust». Baletni zbor pleše v drugem dejanju dva valčka. Njegov nastop pa je posebne važnosti v Valpurgini noči. Tu so štiri baletne točke in sicer pleše prvo zbor, v drugi je solonastop gdč. Wisiakove, v tretji točki pleše g. Vlček z dvema faunoma in v četrti je zopet nastop celega baletnega zbora. — Opozarjamo na to operno predstavo, ki je zasedena s prvimi močmi naše opere.

«Školjka» tretjič na Šentjakobskem odru. V soboto dne 8. oktobra se ponovi dr. Alojz Krajherjeva tridejanska drama «Školjka». Dejanje je silno napeto in se stopnjuje od prizora do prizora. V tretjem dejanju pri izpovedi žene doseže svoj višek in konec. Strel zaključi dramo življenja. Občinstvo vabimo k posetu. Predprodaja vstopnic je v trgovini Peter Šterk, nasl. Miloš Karničnik na Starem trgu. — Z isto dramo otvorijo Šentjakobčani sezono 1927/28 v nedeljo 9. t. m. na viškem sokolskem odru.

Otvoritev gledališke sezone v Mariboru. V četrtek 6. oktobra se otvori nova gledališka sezona z Gogoljevo klasično komedijo «Revizor». Prva glasbena premijera bo v nedeljo 9. oktobra. Vprizori se operetni šlager, Kalmanova «Bajadera».

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Četrtek, 6. oktobra 1927; katoličani: Bruno; pravoslavni: 23. septembra, Zač. J. Krst.

Jutri: Petek, 7. oktobra 1927; katoličani: Marija Roženvenska; pravoslavni: 24. septembra, Tekla.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: «Enfant terrible».
Kino Dvor: «Florentinski goslač».

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Šušnik, Marijin trg; Kuralt, Gosposvetska cesta.
Jutri: Ramor, Miklošičeva cesta; Trnkoczy, Mestni trg.

Solnce zaide danes ob 17.3, vzide jutri ob 6.04 in zaide ob 17.31.

Sport

— *Zagrebški Derby v Ljubljani.* V nedeljo igra v Ljubljani proti Iliriji zagrebški Derby. Derby, ki se je lani povzpel v prvi razred, je odlično moštvo, popolnoma enakovredno Hašku in Gradjanskemu. To dokazuje, da je v prvenstveni tekmi podleglo samo z enim golom diference (2 : 1), dočim je v pokalni izvojevalo neodločen rezultat. Tehnično je moštvo izvrstno in ima v tem pogledu gotovo plus pred Ilirijo. Derby ima več prvovrstnih igračev, od katerih naj omenimo spretnega centerfora Leinerta, odlično spojko Pelina itd. Derby je znan v Ljubljani že izza lanskega gostovanja proti Primorju in je zapustil izredno ugoden vtis. Uverjeni smo, da bo tudi topot moštvo privabilo številne pristaše nogometa.

—*Iz sekcije ZNS.* (Službeno.) Glasom sklepa seje u. o. z dne 4. t. m. se preneha z delegiranjem sodnikov za ljubljansko okrožje potom službenega glasila. Po vsakokratni seji odbora za delegiranje, ki se vrši redno ob četrtkih, dvignejo sodniki pri blagajni kavarne «Evropa» proti potrdilu zaprte kuverte; sodniki, ki ne dobe kuvert, so prosti. Ponovno opozarjamo vse sodnike, da kategorično odklanjajo nesposobne stranske sodnike, predvsem pa take, ki skušajo na kakršenkoli način vplivati na potek igre. Neredno pošiljanje poročil se bo kaznovalo poslej z vso strogostjo. — Tajnik.

— *Tekme za Gosposvetski pokal* se odigrajo šele v novembru, ker so vsi oktobrski termin zasedeni.

— *Maribor v Beljaku.* V nedeljo 9. t. m. gostuje prvo moštvo I. SSK Maribora v Beljaku proti tamošnjemu Villacher SV.

— *Kriza v praški Sparti.* Radi kandidature slovitega centerhalfa Kade na listi poslanca Stribrnyja, o čemur smo svoječasno že poročali, je nastala v praški Sparti huda kriza. Kakor znano je Sparta politično popolnoma narodnosocijalistično orijentirana in njena člana sta poleg poslanca Stribrnyja tudi minister Beneš in poslanec Klofač. Ker je Kada v Pragi zelo popularen, je računati, da bo stranka poslanca Stribrnyja pridobila več glasov nego Klofač-Beneševa lista. Zato se je Sparta razdelila v dva tabora: za in proti Stribrnyju. Kada sam je nekemu novinarju izjavil, da ne razume, čemu se nekateri politiki tako razburjajo nad njegovo kandidaturo. On je mnenja, da je dober nogometaš lahko tudi dober politik. Končno pa on ni samo nogometaš, marveč ima par semestrov za seboj in je v «civilu» uradnik v ministrstvu za narodno zdravje.

Darujte za spomenik kralju Petru I. Osvoboditelju!

Jean de la Hyre:

28

500

Roman.

Teh 200.000 frankov je imelo zdaj neprimerno večjo vrednost, kajti nominalni ceni zlata se je pridružila še vrednost redkih starinskih novcev. Poleg tega sta padovanska redarja pripovedovala, da so zlatonosne žile na zemlji že davno izginile in da so kovan denar že pred davnimi leti nadomestili z novčanicami v obliki delnic bogatih in mogočnih delniških družb, ki imajo v rokah vso proizvodnjo novega človeštva. Za te delnice je jamčila država in njihova menjalna edinica je odgovarjala prejšnjim 5 frankom.

Tako so naši potniki računali, da dobe za svoj zaklad lepe denarce.

Na avtomatični plošči jim je Bera predstavil predmestnega vodnika:

— Moj tovariš Celoni.

Potnike sta čakala dva aeroplana, podobna aeroplanom padovanskih redarjev, samo brez magnetov in solnčnih vpepeliteljev.

Leticija in Celoni sta sedla v dvosedežni aeroplan, ostali štirje pa v letalo s štirimi sedeži.

— Urad 30 delniške družbe za kovine, — je zapovedal Bera pilotoma. Bivši ljudje se niso začudili. Od padovanskih redarjev so izvedeli, da je bila v francoski državi vsa proizvodnja monopol petorice ogromnih trustov: Družbe za znanost in umetnost, Družbe poljedelstva in strojne industrije, Prometne družbe, Družbe za kovine in Trgovske družbe. Ti mogočni trusti so pogoltnili vso privatno trgovino in zasebno last. Privatni posestniki in trgovci so postali delničarji teh trustov.

Iz višine so bivši ljudje z zanimanjem ogledovali Pariz. Na zunaj se je mesto zelo izpremenilo, vendar pa ni bilo težko spoznati Sene, Elizejskih polja, kjer se je ohranil v prejšnji obliki slavolok zmage, cerkve Notre Dame itd. Dimniki, strehe in manjše privatne hiše so izginile. Njihovo mesto so zavzele enoličnе dvajsetnadstropne hiše s terasami namesto streh. Dim in smrad 20. stoletja je izginil. Zrak je bil čist, na ulicah je bilo videti samo pešce — nobene kočije, nobenega avtomobila. Nad mestom je mrgolelo vse polno manjših in večjih aeroplanov. Vrh Montmartra je stalo veliko belo poslopje, na čigar pročelju je bilo z velikimi zlatimi črkami napisano: Družba za kovine Vsako nadstropje je imelo svojo teraso, numerirano z velikimi modrimi številkami. Aeroplana sta se spustila na teraso št. 30.

Čez pet minut so sedeli d' Albaniac, Leticija, Fortclus in Faulton v prostrani sobi pred mizo, iz-za katere se je dvignil sivolas, gladko obrit mož, rekoč:

— Jaz sem ravnatelj antikvaričnega oddelka. Kaj bi radi, gospoda?

D' Albaniac je odvezal svoj zavoj in po mizi se je razsulo pet tisoč blestečih luidorov.

— O! — je vzkliknil presenečeni ravnatelj. — Kaj je to, Čakajte! Če se ne motim, so luidori! Luidori dvaj... dvajsetega stoletja... in devetnajstega! O! O!

Premeril je d' Albaniaca radovedno od nog do glave. Namršil je obrvi in stisnil ustnice.

— Koliko je tu novcev?

— Pet tisoč, gospod, pet tisoč jih je pa v drugem zavoju.

— Deset tisoč! O!

Ravnatelj si dolgo ni opomogel od presenečenja. Ves bled in nervozen si je grizel ustnice.

— Pristni, ne ponarejeni? Ni mogoče! Luidorji so se ohranili samo v muzejih. Celo v našem, ki je najbogatejši, jih je samo dvesto.

Po vrsti je jemal cekine v roke, jih tehtal na dlani, ogledoval od blizu in poskušal z zobmi, če je res pristno zlato. Nato je sedel in se zamislil.

— In vi hočete prodati ta zaklad? — je vprašal po dolgem razmišljanju.

— Da, — je odgovoril d' Albaniac mirno.

— To je last vas štirih?

— Da, nas štirih.

— Kako ste pa prišli do zaklada?

— Našli smo ga v morju.

— V morju? V katerem morju?

— V Jadranskem. Lovili smo v morskih globinah ribe in naleteli na jeklen zaboj, poraščen z morsko travo. Ko smo ga odprli, smo zagledali v njem drug, leseni zaboj, v njem pa dva zavoja.

Ravnatelju je udarila kri v glavo. Oči so se mu zaiskrile, govoril je tiho, kakor da se boji, da bi utegnil kdo prisluškovati.

— Gospoda, vi veste, da je vse, kar leži na dnu morja, rek ali jezer, last Prometne družbe.

— Vemo, — je odgovoril d' Albaniac, dasi je prvič slišal o tem.

— Pripravljen sem kupiti vaš zaklad. Kupim ga za naš muzej. Toda to dvigne mnogo prahu in javnost bo kar zijala, ko ga vpišem čez dva meseca v katalog in priredim razstavo. Ljudem porečem, da so zaklad našli v Pirenejskih gorah, kjer ima Družba za kovine velike rudnike. Vi morate seveda molčati. Bog ne daj, da bi me izdali! Vse, kar je v zemlji, pripada Družbi za kovine.

Umoknil je, se nasmehnil in nadaljeval:

— Prav ste storili, da ste prišli naravnost k meni. Ako bi šli k Prometni družbi, bi vam zaklad vzeli in predložili neznatno nagrado.

— Vem! — se je zasmejal d' Albaniac, — vem tudi, koliko je vam ležeče na slavi vašega muzeja. Zato sem prepričan, da nam izplačate zahtevano vsoto.

— Gospod, lahko bi se pogajal za ceno, — je odgovoril ravnatelj. — Lahko vam porečem: dam toliko in niti vinarja več. Če nočete, pa pojdite k Prometni družbi. Ona vam da mnogo manj ali pa sploh nič. To je njena pravica.

Darujte za spomenik kralju Petru Osvoboditelju!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 6. oktobra 1927.

— **Kralj v Skopiju.** Iz Topole odpotuje kralj koncem oktobra v Skoplje, da prisostvuje velikim svečanostim povodom otvoritve novega poslopja Narodnega gledališča. Svečana otvoritev se vrši 26. t. m., a svečanosti same bodo trajale tri dni. Novo skopljansko gledališče je zgrajeno po najmodernejših principih tehnike in znašajo stroški okoli 4 milijone Din.

— **Upravitelj Belja odstavljen.** Beograjski listi objavljajo kratko vest, da je upravitelj državnega posestva v Belju Sokolović definitivno odstavljen. Posebna parlamentarna komisija je zadnji čas pregledala poslovanje upravitelja Sokolovića ter ugotovila mnoge nerednosti. Sokolović je bil na podlagi poročila komisije odstavljen.

— **Iz gozdarske službe.** Za gozdarska nadsvetnika sta imenovana Ivan Šiler v Sarajevu in Andrej Primožič v Vinkovcih.

— **Enoten učni načrt za osnovne šole.** Prosvetni ministrstvo je potrdil enoten učni načrt za vse osnovne šole v državi. Načrt je pred meseci sporazumno z zastopniki UJU izdelal prosvetni svet. Načrt stopi takoj v veljavo in se bo pouk na osnovnih šolah moral že prihodnji mesec vršiti po njem.

— **Direktna telefonska zveza Ptuj-Linz.** Med Ptujem in glavnim mestom Gorenje Avstrije Linzem je od 1. oktobra t. l. vzpostavljena direktna telefonska zveza. Pristojbina za enkratni govor na tej progi je določena na 3.90 zl. franka. Za pozivnico se plača 1.30 zl. frank.

— **Znižane poštne pristojbine za nakaznice.** Poštni minister je določil, da se poštne pristojbine za navadne in brzojavne denarne nakaznice, za poštne naloge in pošiljke proti povzetju pri vrednosti od 3000 Din do 5000 Din znižajo od 9 na 8, odnosno 12 na 10. Pristojbine se plačujejo sedaj po tejle skali: on 1000 do 2000 Din pristojbina 6, od 2000 do 3000 Din 7, od 3000 do 4000 Din 8 in od 4000 do 5000 Din 10 Din. Pristojbine do 1000 Din ostanejo neizpremenjene.

— **Vprašanje nekvalificiranih učiteljev.** Prosvetno ministrstvo je načelno sklenilo, da se morajo še letos odpustiti iz službe vsi nekvalificirani učitelji in učiteljice. Tem učiteljem odnosno učiteljicam se določi gotov rok, da se preskrbe kako drugo primerno civilno službo. Nekvalificirani učitelji prejmejo v kratkem od prosvetnega ministra zadevno obvestilo o odpustu.

— **Epidemija škrlatinke v Varaždinu.** V Varaždinu se je zadnji čas med šolsko mladino zelo razširila škrlatinka. Oblasti so bile primorane zapreti vse osnovne šole in celo IV. razred gimnazije.

— **400-letnica ustanovitve Subotice.** Koncem tega meseca proslavi Subotica z velikimi svečanostmi 400-letnico svojega obstoja. Car Jovan Nenad je pred 400 leti ustanovil mesto ter mu dal mnoge svoboščine. Povodom 400-letnega jubileja odkrijejo Subotčani krasen spomenik na čast svojemu ustanovitelju carju Jovanu.

— **Jurčičev rojstni dom.** Iz Muljave nam poročajo: Rojstna hiša najpopularnejšega slovenskega pisatelja Josipa Jurčiča je v razsulu. Severni del hiše je zavarovan z drogi in debelimi verigami, da ne zagrmi na kup. V pročelju je eno okno kakor iztaknjeno oko — votla odprtina. Človek bi mislil, da ni pod to streho žive duše, v resnici pa bivajo v hišici najbližnji sorodniki velikega našega pisatelja. Sedanji gospodar je siromak nad siromaki. Skrbeti mora za štiri otročiče in stara dva. Gozda ni pri hiši, ampak samo par njivic. Kupovati mora drva in živež. Brat Josipa Jurčiča še živi. Sila star je in na pol gluh, a markantna osebnost. Sveta dolžnost vsega slovenskega naroda je, da reši razsula rojstni dom prvega narodnega borca in slovečega pisatelja. Vivos voco!

— **Iz železniške službe.** Reaktiviran je vpokojeni inspektor državnih železnic Ivan Zupanc in sicer z veljavnostjo od 1. oktobra 1923; vpokojeni so: pri direkciji državnih železnic v Zagrebu uradnik Josip Zorec, pri ljubljanski direkciji Leopoldina Grilc, Edvard Križnik, Simon Mlakar, Ivan Ogorevc, Franc Trtnik, Alojzij Jerše, Rudolf Kocjan, Franc Kovačič, Franc Kranjc, Miha Slamič, Franc Gregorc in Jakob Macarol.

— **Razpust društva.** Krajevna organizacija »Kmetsko-delavske zveze« v Gradcu je razpuščena, ker že več let ne deluje in nima pogojev za pravni obstoj.

— **Osebne vesti s pošte.** Postavljeni so za pogodbene poštarje oziroma poštarice: J. Belina v Vurbergu pri Ptuju, J. Podboj v Grahovem pri Cerknici, J. Zajc v Žrečah in A. Bernec v Mačkovcih. — Napredovali so: za pb. ur. II/5 J. Čuček pb. ur. III/4 na ravnateljstvu; za zvan. 2. skupine V. Kovič, služ. 1. skupine pri ter. sek. v Litiji, za zvan. 3. skup. M. Babnik, M. Terpin in V. Metelko v Ljubljani, A. Zaviršek v Šiški, St. Pevu pri teh. sek. v Zidanem mostu, vsi služitelji 2. skup. — Premeščeni so: pb. ur. II/3 P. Rabič iz Ptuja v Laško in Draga Šoštarič iz Dubrovnika v Ljubljano; pb. ur. II/4 M. Kolar iz Mežice na Ljubljano 7, V. Kušar iz Kranjske gore na Javornik na Gor., Št. Žuljan iz Strnišča v Ljubljano, M. Kocjančič iz Dobrne na Vojnik, Z. Poljanec in G. Uratarič z Bleda v Ljubljano, I. Peterneli z Bleda v Škofjo Loko in Ana Gomiščck z Bleda v Celje, A. Vizjak iz Tržišča v Celje, D. Kuralt iz Ljubljane na Rakek in M. Klatzer z Bleda v Ljubljano, telef. Nežka Anderlič iz Ljubljane v Kranj in T. Lovšin iz Ribnice na Dol. v Kostanjevico na Krki, upravnik Alojzij Knez od pošte Ljubljana 3, k pošti Ljubljana 2, in tajnik dr. Bela Solner iz Ljubljane v Sarajevo. — Upokojeni so: zvaničniki 1. skupine A. Ažnah v Ljubljani, A. Gorše v Mariboru in A. Grims v Šk. Loki. — Poroke: pb. ur. II/4 Draga Rebula na Rakeku z Jovanom Ačimovićem in Slava Rodič v Mariboru z J. Kelucem. — Odpuščena: uprav. II/3 Albert Gabrič v Rog. Slatini in M. Bukovec v Gradcu v Beli krajini.

— **Razpisana šolska služba.** Na šestrazredni osnovni šoli v Konjicah se razpisuje stalna služba šolske upraviteljice. Prošnje je treba vložiti najkasneje do 31. t. m.

— **Nalezljive bolezni v ljubljanski in mariborski oblasti.** Od 15. do 21. septembra je bilo v ljubljanski oblasti 24 slučajev tifuznih bolezni, 32 griže, 25 škrlatinke, 10 davice, 11 dušljivega kašlja, 6 šena in 3 krčevite odrevenelosti. V mariborski oblasti je bilo od 8. do 14. septembra 41 slučajev tifuznih bolezni, 22 griže, 52 škrlatinke, 14 davice, 4 šena in 2 vraničnega prisada.

— **Tolmač angleškega jezika.** Višje dež. sodišče v Ljubljani je imenovalo odvetniškega kandidata Ferdinanda Majarona za tolmača angleškega jezika pri dež. sodišču v Ljubljani.

— **Razpisane sodne službe.** Pri okrajnem sodišču v Laškem se odda mesto sodnega sluge. Prošnje je treba vložiti do 1. novembra. Pri okrožnem sodišču v Mariboru se odda mesto kontrolorja jetnišnice. Prošnje naj se vlože do 31. t. m. Pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni se odda mesto sodnega sluge. Prošnje je vložiti do 10. novembra.

— **Iz »Uradnega lista«.** Uradni list« št. 102. z dne 4. t. m. objavlja navodila za izvrševanje pravil o upravljanju in uporabljanju denarja iz fonda za pobijanje tihotapstva.

— **Kongres češkoslovaškega ortopedičnega društva.** 1. in 2. t. m. se je vršil v Luži-Košumberku in v kopališču Podebradih III. kongres češkoslovaškega ortopedičnega društva, ki se ga je udeležil kot zastopnik jugoslovenskih zdravnikov dr. Fran Minař iz Ljubljane.

— **V naše državljanstvo sta sprejeta** dosedanji češkoslovaški državljan Franc Fabinger, ključavničar državne železniške delavnice v Mariboru in bivši učitelj v Trstu Vladimir Kodrič.

— **Prepovedan italijanski list.** Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi italijanski list »Popolo di Trieste«, v katerem je izšel uvodnik, ki je žalil našega kralja.

— **Prepovedani madžarski zemljevidi.** Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi vse madžarske zemljevide, ki širijo madžarsko iredento in so revizijonističnega značaja.

— **Smrtna kosa.** V Skoplju je preminul v soboto admin. poročnik 11. artil. polka g. Joško Ilovar. V cvetu let ga je zagrabila smrt. Pokojni je bil kot izredno simpatičen, vesten in marljiv splošno priljubljen. Njegove zemske ostanke prepeljejo v Ljubljano kjer se bo vršil danes ob petih popoldne izpred glavnega kolodvora pogreb. Bodi mu lahka zemlja domača! Težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— **Skupščina župe skavtov v Sloveniji** se vrši v nedeljo dne 9. t. m. ob 10 uri dopoldne v arealki v Ljubljani. — Tajnik. 747/n

Iz Ljubljane

— lj **Tovarišem abiturijentom!** Vabimo vas, da ob vstopu na ljubljansko univerzo vstopite v jugoslovensko napredno akademsko društvo »Jadran«. Na podlagi izkušenj v preteklosti in z globokim pogledom v bodočnost hočemo začeti z reorganizacijo našega omladinskega pokreta. Hočemo stika z narodom, ki mu hočemo vzbuditi zavest, da smo del naroda. Mladina mora med ljudstvo, ne pa da se od njega vedno bolj oddaljuje Vsi, ki želite z delom izpolniti zevajoče praznine, pridite v naš krog, kjer najdete vsa sredstva za samovzgojo k veliki misiji naprednega omladinca. Odbor »Jadrana«.

— lj **Mesečni živinjski sejem v Ljubljani.** Včerajšnji običajni mesečni živinski sejem je bil razmeroma živahen ter je bila kupčija dobra. Za inozemstvo ni bila sklenjena nobena kupčija. Cene goveji živini so nekoliko padle. Prignanih je bilo 263 konj, 13 žrebet, 74 volov, 64 krav, 18 telet in 63 prašičkov za rejo. Prodanih 50 konj, 39 volov, 24 krav, 14 telet in 60 prašičkov. Cene: voli I 8.50, II 8, III 7, krave debele 5—6, krave klobasarice 3—4, teleta 12—13 Din kg žive teže. Prašički po kakovosti in starosti od 200—300 Din.

— lj **Razstavo grške in rimske plastike** so obiskali v torek dijaki prve in tretje drž. gimnazije in realke. Razlagal je gosp. profesor Sovre, ki bo ponovil svoje vodstvo v petek ob treh popoldne. Vabimo ugledna ravnateljstva, da priporoča gojencem obisk razstave na ta dan. — Narodna galerija.

— lj **Za žensko volilno pravico.** Žene v Beogradu in Zagrebu, Sarajevu in Splitu, Kragujevcu in Varaždinu se mrzlično pripravljajo na manifestacijske shode za dosego volilne pravice. Slovenke, ne zaostajajmo za njimi in agitirajmo od žene do žene, da ne ostane nobena doma v nedeljo dne 9. oktobra, ko priredimo me naš shod v Ljubljani. Vse v Mestni dom ob treh popoldne!

— lj **Za zdravje otroka** — pod tem pomembnim geslom priredi T. K. D. Atena v soboto in nedeljo t. j. 8. in 9. oktobra t. l. cvetlični dan, da zbere nekaj sredstev za svoje prepotrebne humane svrhe.

— lj **Mesto venca** na grob pokojne ge. Berte Počivavnikove je radovalo uradništvo Mestne plinarne Din 300.— za Sokolski dom na Taboru. Odbor se darovalcem iskreno zahvaljuje in želi posnemanja.

— lj **Plesalci(ke) se opozarjajo na otvoritev plesne šole** na Strelišču pod Rožnikom dne 8. t. m. ob 8. zvečer. 748/n

— lj **Velika zabava v korist Brezposelnih privatnih nameščencev.** V soboto, dne 8. t. m. priredi »Zveza privatnih nameščencev Jugoslavije« podružnica Ljubljana, v dvorani hotela Union veliko zabavo z bogatim sporedom v korist brezposelnih trgovskih in privatnih nameščencev. Začetek zabave je točno ob 20 uri zvečer. Predprodaja vstopnic ob uradnih urah v poslovnici, Gledališka ulica št. 8.

— lj **Kravate, naramnice, ovratnike, žepne robce, ženske in moške nogavice najtinejše kvalitete po solidnih cenah pri Franc Pavlin, Gradišče 3.** 107/L

—lj **Vreme.** Snoči ob 20. je kazal barometer 768.1, termometer 6.8 C, danes ob 7, zjutraj barometer 768, termometer 6 C, Zjutraj močna megla, dopoldne jasno.

— lj **Tatvina kolesa.** Kolesarski tatovi so pričeli krasti sedaj samo stara, obrabljena kolesa. Zadnji čas je bilo ukradenih pet takih koles. Tesarski mojster Ivan Seliškar je policiji naznanil, da mu je na Dobrovi v bližini cerkve neznan tat odpeljal staro, močno obrabljeno in 750 Din vredno kolo znamke »Waffenrad.« Seliškar je šel v nedeljo dopoldne k maši ter je kolo prislonil k neki zapuščeni hiši v bližini cerkve. Po maši kolesa ni našel pri hiši.

— lj **Male tatvine.** V Obrijah pri Mostah stanujoči posestnici Mariji Marolt je neznan tat, kateremu so bile domače razmere prav dobro znane, odnesel iz nezaklenjenega skednja 2 vreči fižola v vrednosti 562 Din. Tat je eno vrečo skril v bližnjem kozolcu pod deteljo, drugo vrečo pa je odpeljal v smeri proti Ljubljani. Ker je bila vreča nekoliko raztrgana, je fižol med potjo padal na tla in tako so tatu sledili daleč do Ljubljane. Pri Tönniesu zaposlenemu delavcu Francetu Šprahu je neznan dolgoprstnež izmaknil iz kovčega znesek 340 Din. Šprah je hranil svoj kovčeg v sobi Tönnisove hiše na Hrovatovi cesti, kjer je spalo še več drugih delavcev. Ko se je snoči vrnil z dela, je zapazil, da mu je nekdo izmaknil ves težko prisluženi prihranek.

— lj **Drobiž policijske kronike.** Policija je ponoči prijela in spravila v zapore tri ponočnjake radi nedostojnega vedenja, tri ženske radi vlačuganja in neko Marijo T. radi hujskanja proti državi in kralju. Prijavljene so tri tatvine, a dva mladeniča ponočnjaka sta ovadena radi žaljenja straže. Dva obrtnika sta policijsko kaznovana radi prestopka obrtnega reda, dalje neki prodajalec premoga, ker je prodajal premog v neplombiranih vrečah in 10 voznikov odnosno kolesarjev radi prestopkov cestnopolicijskega reda.

u— **Kopališče Tabor pristopno javnosti vsako sredo in soboto od 8. do 19., ob nedeljah od 8. do 12. Vhod nasproti vojašnice**

Iz Celja

— c **Povratek našega vojaštva.** Celjsko vojaštvo se je po kratkih manevrih zopet vrnilo v garnizijo. Manevri so se vršili okoli Trojan.

— c **Osebna vest.** Minister narodnega zdravja je imenoval g. dr. Jožeta Flajsa za sekundarnega zdravnika javne bolnice v Celju.

— c **Glasbena Matica v Celju** je odgodila svoj redni občni zbor na dne 13. oktobra. Vabijo se člani Glasbene Matice in prijatelji zavoda, da prisostvujejo občnemu zboru.

— c **Nove tržne cene** je s 1. oktobrom ugotovilo tržno nadzorstvo. Ne kažejo od prejšnjih nikakih bistvenih izpremenb.

— c **Sokolska pesna šola** se prične v nedeljo 9. t. m. ob 8. uri zvečer v društveni telovadnici.

Iz Maribora

— m **Boj za mestno občino** bo tokrat, kakor se kaže, zelo napet. Klerikalci so najprej poskušali, da prikažejo volitve kot nepolitično zadevo, češ, da gre zgolj za dobro Gospodarstvo. Ko pa so opazili, da s takimi frazami nikogar ne bodo premotili, ker imajo že vse stranke s klerikalci preslabe izkušnje, so proglasili občinske volitve za prvovrstno politično zadevo. Tudi mi smo mnenja, da so občinske volitve prvovrstna zadeva in to taka zadeva, ki bo v prvi vrsti pomedla s klerikalci na mestnem magistratu in vzpostavila red. Za to jamči razpoloženje vseh mariborskih volilcev, izvzemši par ljudi, ki so odvisni od klerikalcev.

— m **S kakimi šlagerji bodo operirali klerikalci za občinske volitve? Kakor pri** občinskih volitvah v Ljubljani, nameravajo klerikalci tudi za občinske volitve v Mariboru privleči iz svoje politične ropotarnice nekaj znanih klerikalnih metod. Ker nasprotnikom ne morejo ničesar stvarnega očitati, se bodo poslužili seveda predvsem laži in natolcevanja. Zlasti bodo »razkrivali »zlorabe« pri Mestni hranilnici govorili o kupčijah demokratov, o podkupovanju socijalistov, o zapiranju komunistov itd. Dobro pa je, da pozna klerikalne metode danes že vsak politični otrok in zato jim nihče ne bo nasedel. Ker pa so klerikalci mojstri v zavijanju, že danes povdarjamo: Ne verujte jim, ne dajte jim nobene kroglice!

— m **Zloraba stanovanjske bede v strankarske svrhe.** Po Mariboru se govori, da klerikalci mnogo operirajo s stanovanji v novih občinskih hišah. Njihovi agitatorji trosijo vesti, da bodo dobili stanovanja v novih hišah le njihovi pristaši. Kdor ne bo volil klerikalcev, naj nikar ne računa na stanovanje. Proti takemu početju moramo najodločnejše protestirati. Mestne hiše so se zgradile z denarjem vseh davkoplačevalcev in niso namenjene, da rešujejo klerikalce neizbežnega poloma. Prosilcem za stanovanja pa sporočamo, da bodo napredni občinski svetniki znali preprečiti nakano klerikalcev. Klerikalnih grozenj pa naj se nihče ne ustraši, kajti 18. decembra bo konec njihovega paševanja na magistratu in k temu naj vsakdo pripomore s tem, da glasuje proti njim za napredne kandidate.

Sovjetske „dvorne“ dame

Borba med Trocko, Kamenovo in Rykovo za prvenstvo. — Mesto carskih dvornih dam so zavzele žene sovjetskih komisarjev.

Boljševiki so hoteli postaviti ves družabni red na glavo, pa se jim ni posrečilo. Morali so se prepričati, da je navada železna srajca in da se življenje z nobenimi dekreti ne da prelomiti. Tako v družabnem, kakor tudi v gospodarskem in kulturnem življenju so naleteli s svojimi reformami na tak odpor, da so bili prisiljeni postopno vse svoje zahteve umakniti ali vsaj toliko ublažiti, da niso tako kričeče nasprotovali starim šegam in običajem.

Že v carski Rusiji je kipela med dvornimi damami ljuta borba za prvenstvo. Vsaka dvorna dama je hotela imeti na dvoru največji vpliv in nobeno sredstvo ji ni bilo prepodlo, da doseže svoj cilj. Za časa zadnjega carja Nikolaja II. je imela na ruskem dvoru največji vpliv znana dvorna dama carice Aleksandra Virubova.

Tudi v sovjetski Rusiji kažejo nekatere ženske veliko ambicijo in skušajo z vsemi sredstvi doseči vpliv v javnem življenju. Tudi zdaj se vodi med ambicijoznimi ruskimi ženskami ljuta borba za prvenstvo odnosno za naslov prve dame v sovjetski Rusiji. Bistvo ženskih ambicij je ostalo isto, spremenil se je samo naslov. Prej so bile dvorne dame, zdaj pa govore v Rusiji o rdečih damah. Sovjetski tisk obširno razpravlja o borbi rdečih dam za prvenstvo. Nekateri trdijo, da je opozicija pod vodstvom Trockega pravzaprav delo njegove žene, ki hoče postati prva rdeča dama in potisniti v ozadje ženo predsednika vseruskega izvršilnega odbora Rykova.

Za prvenstvo se bore tri sovjetske dame. Prva je žena bivšega vojnega komisarja in vrhovnega poveljnika rdeče armade Natalija Trocka. Ona je popolnoma zavrgla proletarske manire in nastopa kot dama iz najvišjih aristokratskih krogov. V njenih rokah je celo imetje znanega kneza Jusupova, zeta carja Nikolaja. Natalija Trocka naroča toalete v prvovrstnih pariških modnih salonih. Ko je bil Trocki še na krmilu, se je vozila njegova žena po Moskvi v krasnem avtomobilu, ki je bil poprej last carice Aleksandre Fedorovne. Šofiral je krepak, lep zamorec, ki ga je spremljal vedno do zob oboroženi, močan Kitajec. Natalija Trocka se radi pohvali, da je, imenitnega rodu, da je bil njen oče dvorni svetnik in da v tem pogledu žena komisarja Kameneva daleč zaostaja za njo.

Druga odlična sovjetska dama je Olga Kamenova, ki pod nobenim pogojem noče prepustiti prvenstva Trocki. Kameneva je hotela svoj čas uvesti v Rusiji posebno modo. Začela je nositi trioglato čepico, kakršno so nosili za časa Napoleona I. v Franciji. Na čepici je bila na eni strani rdeča kokarda, na drugi pa sovjetska zvezda. Hotela je reformirati tudi damske toalete in jih spraviti v sklad s komunizmom. Načrt se ji pa ni posrečil. V moskovskih salonih prireja Kamenjeva literarno-glasbene večere, ki slove v Moskvi kot elitne družabne prireditve.

Tretja dama, ki se tudi poteguje za prvenstvo, je soproga predsednika vseruskega izvršilnega odbora Rykova. V Moskvi nastopa kot prava kneginja. Peš sploh ne hodi. Vozi se v krasnem avtomobilu, na katerega bi bil lahko ponosen vsak evropski aristokrat. Ko se ji je avto nekoč pokvaril, je ostala 14 dni doma, kjer je smatrala hojo po mestu pod svojo častjo.

Kot četrta sili v ospredje žena komisarja petrolejskih vrelcev Lomova. Tudi ona naroča obleko izključno iz Pariza. Najbolj so ji všeč svilene bluze, ki jih ima celo zalogo. Ko so jo nekoč vprašali zakaj naroča iz Pariza toliko svilenih bluz, je odgovorila:

— Moj mož je sicer idealen komunist, vendar pa rad vidi ženo vsak večer v drugi bluzi.

To so torej štiri tipične predstavnice ženskega sveta v sovjetski Rusiji. Ženska ostane vedno ženska, in nobene moške teorije ji ne morejo izbiti iz glave ambicij. Moskovska javnost se zelo zanima za borbo med Trocko, Kamenevo in Rykovo.

Večerni tečaj. 2250

Prikrojevanje za krojače, šivilje, uradnice, dijakinje in dame, ki nimajo časa čez dan pričetek 15. t. m. Ugodni plačilni pogoji z mesečnimi obroki po 100 Din Izdelovanje krojev.

Zasebno krojno učilišče,
Ljubljana, Stari trg 10

Izpred sodišča

NEUSMILJEN MOŽ.

Kmetica Urša je pribežala pred mesecem dni k svoji sosedi vsa krvava po glavi in ji povedala, da njen dedec spet nori. Tam za Šmarno goro namreč, kjer biva kmet Jošt, je preblizu gostilna, kjer točijo dobro kapljico, ki moža največkrat zapelje, da zdivja. Možakar je pa tudi sicer precej divje narave in sosedje nimajo radi ž njim opravka. Z ženo se pa pogovarja najraje po rokovnjaško, pretepa jo namreč in še otroke povrhu.

Zadnjič se je pa Urša vendar opogumila in šla dedca naznanit orožnikom, češ, da jo je sunil v zid, zadela je v železno zajemalko in si prebila kožo na glavi.

Jošt se bo moral 5 dni postiti, ker je bil obsojen na pet dni, da se bo žena vsaj malo oddahnila, če pa se dedec še ne spametuje, bo pa še hujša pela.

TATICA LIZA.

Zadnjič je pripeljal stražnik vlačugo Miconko odgonskim potom iz Maribora v Ljubljano.

Na cesti je srečala svojo znanko Angelo, ki je naenkrat kriknila, ko jo je zagledala, pa ne od veselja, ker je videla Miconko, temveč od radosti, ker je zagledala na nji svojo lepo obleko, ki jo je že dolgo pogrešala.

— Gospod, Miconka ima mojo obleko. —

— Prav, kar na stražnico pojdite, pa se bomo pomenili! —

— Kar takoj naj jo da. —

— Zdaj ti jo bom dajala prismoda, se je jezila Miconka, ali naj sama hodim v Evinem kostumu skozi mesto, sicer sem pa obleko pošteno plačala, kupila sem jo od tvoje znanke Lizike.

— A tako, o ta premetena Lizika, ta je pa ni od mene kupila, temveč kar vzela mi jo je in ž njo izginila. —

Poiskali so Liziko in jo pritirali pred sodnika.

Potrdila je, da je res prodala obleko, ki jo je pouzmala, ker je bila že štirikrat radi tatvine kaznovana, bo zdaj jedla 2 meseca ričet v zaporu.

PREVISOKA ODŠKODNINA.

Kmet Jurij iz okolice je posojeval denar bajtarici Agati in njenemu možu. Pa so se nekaj sprli in posojevanje se je nehalo. Bajtarica je bila huda, čenčala je nekaj o njem, da ima nedovoljeno razmerje, mož jo je klical na odgovor. Bil je zelo razburjen, a ona je samo jezikala. V sveti jezi je Jur ženico udaril in jo lahno poškodoval. Ker je pa bila Agata noseča, se je bala posledic in naznanila ga je ter zahtevala kar 10.000 Din odškodnine.

Jurij je prišel pred sodnijo in dejal, da ji ni nič hudega storil, res jo je malo sunil, a kriva je bila sama, ker je govoričila take stvari.

Kaznovan je sicer res bil že mnogokrat a le kot fant, ki je v svoji mladostni razposajenosti koga malo premlatil, ker je bil vaški korenjak.

Ženska pa ni odnehala in zahtevala odškodnino tudi za zdravnika, ki ga je morala plačati.

Zvedenec je dejal, da ne more konštatirati kake resne poškodbe, glavobol je imela ženska tudi pri drugih svojih porodih, oziroma že v nosečnosti.

— A pa ta glavobol, je glavobol druge vrste, je hitela kmetica, ki je menila, da bo dobila odškodnino.

Sodnik je pa obsodil Jurija na 400 Din globe, zdravnika bo moral plačati, pa par sto Din odškodnine bo odštel.

Agata ni bila nič kaj zadovoljna, s kislim obrazom je odšla iz sodne dvorane.

Gospodarstvo

Sladkorni trg

V sladkorni industriji je opažati zadnje čase energično akcijo za karteliziranje, odnosno enotno fronto vseh rafinerij, kar utegne imeti velik vpliv na položaj sladkornega trga. V zvezi z novo kampanjo je zavladala na sladkornem trgu nesigurnost. Vsi so napeto pričakovali izida letošnje sladkorne kampanje in mislili, da bo Lichtova cenitev glede letošnjega pridelka popolnoma pojasnila položaj. To se pa ni zgodilo. Na ameriškem trgu vlada še vedno nesigurnost, kolikor se tiče kubanske proizvodnje. Senzacijonalne vesti o znatni omejitvi sladkorne produkcije na Kubi v prihodnji kampanji so potisnile cene v Newyorku znatno navzgor, toda kmalu se je tendenca porasta ustavila, ker je znano, da Kuba že delj časa namenoma napoveduje omejitev sladkorne produkcije. Zanimivo je, da bo Rusija letos glede pridelka sladkorne pese znatno prekosila Češkoslovaško, ki je bila doslej za Nemčijo največji producent pesnega sladkorja. Rusija bo imela letos za izvoz okrog 1 milijon ton sladkorja.

V ponedeljek se je vršila seja kubanskega kongresa, na kateri je prezident Machado predlagal, naj se uredi sladkorna industrija po osnutku Tarafovega zakona. Ta zakon pooblašča prezidenta in petčlansko komisijo strokovnjakov upravljati sladkorno produkcijo in določati, koliko smejo znašati s sladkorno trstiko zasajene plantaže. Ta reforma pa še ni mogla vplivati na sladkorni trg, ker bo njen efekt odvisen od produkcije v drugih državah.

*

—g *Podružnica Narodne banke v Osijeku.* Upravni odbor Narodne banke je sklenil renovirati poslopje podružnice v Osijeku. V to svrho je votiral 600.000 Din kredita.

—g *Plenarna seja beograjske industrijske zbornice.* V ponedeljek se je vršila plenarna seja beograjske industrijske zbornice, na kateri je poročal tajnik dr. Popović o naučni organizaciji dela, o trgovinskih pogajanjih z Madžarsko in o izgledih na pogajanja s Češkoslovaško. Zbornični član M. Šonda je poročal o vprašanju privatnih naročil na račun reparacij v prihodnjem letu. Izjavil je, da bo od prihodnje kvote znesek 25 miljonov zlatih mark rezerviran najbrž za privatna naročila, pri katerih bodo imeli prednost oni gospodarski krogi, ki še niso dobili vojne odškodnine.

—g *Razbremenitev državnega proračuna.* Finančno ministrstvo namerava pred definitivno odločitvijo o razbremenitvi državnega proračuna prenesti še nekatere posle na oblastne skupščine. Na ta način hoče razbremeniti državni proračun za poi milijarde ali za 1/20 sedanjega zneska.

Pretresljiva slika zakonske tragedije

Bogastvo ne prinaša sreče. — Kam zaide človek, ki se sramuje dela.

Včeraj smo poročali o novi smrtni obsodbi na Češkoslovaškem. Z geslom «Oko za oko, zob za zob», se je pričel justični rekvijem za nesrečno Heleno Vojtechovsko in porota je odgovorila «Življenje za življenje». — Državni pravdnik je zahteval morilčevo glavo in porota mu jo je izročila. Dokazov je bilo tako malo, da bi bila oprostilna razsodba s strogo juridičnega stališča pravilna, toda ljudska sodba je sodila drugače. Porotniki so se tekom obravnave prepričali, da je Vojtechovski kriv. Porota pa ni obsodila samo obtoženca, marveč tudi vse njegovo življenje, ki ga je privedlo tako daleč, da je zastrupil lastno ženo.

Zločin, o katerem je razpravljala praška porota, spominja na vihar, ki odnese streho. V treh sobah razkošno opremljenega stanovanja sta živela zakonca Vojtechovski, ki nista imela otrok. Prvotno sta bivala na veleposestvu, ki je bila last raznim strastem udanega moža. Tam sta preživela tri leta in ženi je življenje na kmetih zelo ugajalo. Priče so po njeni smrti pripovedovale, kako je skrbela za gospodinjstvo. Pozneje sta zakonca prodala veleposestvo in se preselila v mesto. Vojtechovski je dejal svoji ženi, da znaša njegovo premoženje 500.000 Kč. Morda je bilo teh tisočakov samo 360, toda to ni važno. Nedvomno je, da je bil Vojtechovski premožen in da je temu primerno tudi živel. Veleposestvo, ki bi mu nudilo dovolj sredstev za vse življenje, je prodal kot nepotreben balast. Mož je bil brez poklica. To je bila prva nesreča njegovega zakona. Časi, ko je smatrala boljša družba delo za nekaj sramotnega, so že davno minuli in naziranja so se v tem pogledu temeljito izpremenila.

Mož je živel razkošno brez dela. Klatil se je po Pragi in lagal ženi, da išče službo. Ženo je pustil samo doma in vsa skrb za gospodinjstvo je legla na njena ramena.

Sirota je bila vajena življenja v naročju prirode in zato ni čuda, da jo je velemestna atmosfera dušila. Vajena je bila občevati v veseli družbi, toda mož jo je pustil samo brez razvedrila in zabave. Breme gospodinjstva ni težko, še manj pa sramotno, toda med zakonci mora biti delo pravično razdeljeno. Brisati prah ali čistiti parket ni sramota, pač pa postane nečastno za marljivo ženo, ako njen mož razmetava denar in se ne zmeni za domače ognjišče. Vojtechovski je pustil ženo delati, sam pa je kupil dva luksuzna avtomobila in ustanovil nogometni klub, ki mu je služil v zabavo. Mož ne sme pokazati svoje duševne nadvlade s tem, da pošlje ženo čez ulico po pivo, samo da bi pokazal svoj prestiž. Vojtechovski je neprestano varal svojo ženo in ji lagal, kjer je le mogel. Vedno je našel kak izgovor, da je lahko po cele dneve izostajal. Nogometni klub mu je služil za izgovor, da je lahko po praških barih popival in zapravljal težke tisočake.

Porota je v tem primeru upoštevala v prvi vrsti način življenja lahkomiselnega salonskega junaka. Smrtna obsodba ni osvetila samo grozne smrti nesrečne žene, marveč je obsodila tudi moža, ki je zahteval zase vse pravice, ženi pa ni privoščil niti malo razvedrila in radosti.

Vojaški puč v Mehiki

V Mehiki je prišlo v nedeljo v glavnem mestu do vojaškega puča, ki sta ga organizirala generala Gomez in Serrano. Oba generala se potegujeta za prezidentsko mesto. Volitve prezidenta se bodo vršile prihodnje leto. Med uporniki in vladnimi četami je prišlo do krvavih spopadov in na obeh straneh je obležalo več mrtvih. Ulice glavnega mesta so zastražene z vojaštvom. Brzojavni in telefonski promet je ustavljen. Središče revolucijonarnega pokreta je v mestu Veracruz. Na nekaterih železniških progah je bil promet popolnoma ustavljen. Vlada je odredila aretacijo mnogih pristašev obeh generalov, ki jih je postavila pred preki sod in brez preiskave postrelila. Prezident Cales in general Obregon sta izdala na prebivalstvo proglas, v katerem pozivata ljudstvo, naj ostane zvesto vladi. General Gomez je bil baje aretiran in po doslej še nepotrjenih vesteh že ustreljen. Ustreljen je bil baje tudi bivši guverner države Chiapas Vidal.

Prezidnet Cales je izdal proglas, v katerem izjavlja, da je pripravljen z vsemi sredstvi zatreti revolucijonarni pokret generalov Serrana in Gomeza. Ta dva generala, pravi prezident, sta izdajalca domovine in vlada ne bo prej mirovala, dokler njunega pokreta v kali ne zatre. Cales izjavlja, da je nahujskal posadko v Torreonu generala Serrano in da je bil upor po triurnem boju zatrt. Vsi častniki in vojaki so bili razoroženi in pridejo pred vojno sodišče. General Gomez je skušal nahujskati dva polka vladne vojske v Veracruzu.

Vse kaže, da bo padla odločitev o volitvah prezidenta na volišču. Uradna poročila iz Mehike pravijo, da sta se kandidata na prezidentsko mesto generala Gomez in Serrano uprla, dočim je nastopil prezidentov prijatelj general Obregon proti njima. V glavnem mestu se je uprlo v nedeljo 800 častnikov in vojakov. Do sličnih izgredov je prišlo tudi v mestih Veracruz in Torreon. Calesova vlada izjavlja, da popolnoma obvlada situacijo in da bodo uporniki v 48 urah prejeli zasluženo plačilo. Vlada je odredila aretacijo vseh privržencev generala Gomeza, ki je sporazumno z generalom Serranom hujskal vojaštvo k uporu.

Po najnovejših poročilih iz Mehike je bil general Serrano ujet in v Puebli ustreljen. Istočasno je vojno sodišče obsodilo na smrt 14 glavnih upornikov, ki so bili takoj ustreljeni. Med ustreljenimi je tudi privatni tajnik bivšega prezidenta Huerta. Generala Serrana so izvabili v past. General Domingues mu je namreč ponudil sodelovanje in Serrano je na to ponudbo pristal. Domingues ga je pa pustil skrivaj aretirati in ustreliti. Razun generala Gomeza so aretirani in deloma že postreljeni vsi glavni voditelji vojaškega puča. Njihovo imetje je vlada zaplenila.

Zagonetna smrt filmske igralke

Filmsk icenter Holliwod ima zopet svojo senzacijo. Mrtvo so našli v njenem stanovanju mlado filmsko igralko, Galardo, čije filmsko ime je bilo Celiandi Carga. Igralka je zapustila pismo, v katerem navaja, da je izvršila samomor uvedena obširna prenskava.
Carga. Igralka je zapustila pismo, v katerem navaja, da je izvršila samomor radi nesrečne ljubezni, vendar oblasti sumijo, da gre za zločin. Zato je bila zvedena opširna preiskava.

Filmska igralka Celiandi Carga širšemu svetu še ni bila znana, kajti bila je šele na početku svoje karijere. Mlada Španka je slovela kot izredna krasotica in je imela izrazito fotogenično lice. Filmska kritika ji je obetala sijajno bodočnost.

Slikarjeva osveta

Rodbina Rotschild, čije člani so razkropljeni po vsem svetu, je znana kot ena najbogatejših židovskih rodbin. Židje niso nikjer priljubljeni, najmanj pa Rotschildi, o katerih je znano, da so silno skopi. Karakteristična za mentaliteto Rotschildov pa je sledeča anekdota:

K slovitemu francoskemu slikarju Horacu Vernetu je prišel ameriški milijonar James Rotschild in se pogajal ž njim za portret. Vernet je pripomnil, da stane slikanje 150 louidorov. Rotschild se je pričel pogajati, na kar je slikarja popadla jeza in je zvišal ceno na 200, 300 in končno 500 louidorov. Skopi baron se je silno začudil in je bil prepričan, da je Vernet zblaznel. Poparjen je odšel, ko pa je bil na stopnicah, je Vernet zakričal za njim: «500 louidorov ali gratis!» «Pa me slikajte brezplačno,» se je zadrl Rotschild.

Na prihodnji razstavi je Vernet razstavil sliko: «Padec Smala Abdelkadersa». Na sliki je bil Rotschild v obliki žurno bežečega žida, ki skuša, ne oziraje se na divji metež, rešiti svojo kaseto z dragulji. — Tako se je slikar osvetil skopemu židu.

Strahote na otoku Ustici

Kakor znano, je fašistovski režim zadnje čase izgnal mnogo političnih nasprotnikov na otok Ustica, kjer so ti nesrečneži izpostavljeni nepopisnim mukam. Očividec opisuje njihovo življenje tako-le:

Deportirani politični zločinci žive v obupnih razmerah. Civilizirani svet bi se moral zgražati nad trpinčenjem nedolžnih žrtev fašizma in zahtevati, da je ta kulturni madež 20. stoletja takoj izbriše. Razmere na otoku so take, da se deportirani ne bodo čudili, ako jih nekega lepega dne fašistovski miličniki pobijejo. Na otoku kar mrgoli fašistovskih vohunov. 400 deportirancev straži močan oddelek miličnikov, sestoječ iz 250 miličnikov, 100 karabinjerjev in mnogih civilnih agentov. V juliju so pripeljali na otok še 15 izgnancev, med katerimi je tudi profesor Camara. Drugi izgnanci so ostali začasno v Palermi in bodo prepeljani na otok pozneje. Fašistovska milica je prevzela na otoku oblast tako, da so ji vsi uradi podrejeni. 20. julija je bila izdana odredba, da politični izgnanci ne smejo hoditi na hrano v privatne hiše, dasi je bilo to za upravo kolonije mnogo bolje. Ravnatelj kolonije, ki je nesrečnežem dovolil to olajšavo, je bil takoj odpoklican.

Higijenske razmere so škandalozne. Na otoku ni nobenega vodnjaka in zato vlada veliko pomanjkanje pitne vode. Živila dovažajo iz 60 km oddaljene Palerme. Na otoku je zdaj 2000 ljudi, za katere morajo dovažati pitno vodo. Bolnica je skrajno zanemarjena. Bolniki leže večinoma na tleh. Zdravnik ima strogo povelje, da ne sme poslati nobenega bolnika v Palermo. Zato ni čuda, da je umrljivost med izgnanci zelo velika. Poleg tega so izgnanci v neprestani nevarnosti, da jih miličniki za vsako malenkost ubijejo. 15. avgusta so ubili anarhista Stagnettija. V avgustu je umrl na otoku znani italijanski socijalist Venni, ki je podlegel nalezljivi bolezni.

Nelly Grosavescu še ni zadovoljna

Človek bi mislil, da se bo Nelly Grosavescu po smrti svojega moža in po oprostilni razsodbi pred dunajsko poroto umaknila v zatišje ali skrila pred svetom, ki jo kljub oprostilni razsodbi smatra za morilko.

Toda Nelly se je razgalila kot skrajno cinična in skrupulozna ženska, kateri očividno prija, da govori svet o njej, pa najsi bo v dobrem ali slabem smislu. O neštetih aferah, ki jih je že imela po smrti svojega moža, smo že opetovano poročali. Ali teh afer v zvezi z imenom Grosavescu ni konca ne kraja. Baš te dni imajo sodišča opraviti z novimi aferami Grosavescu. V enem slučaju gre za dramo «Ali smeš ubijati». To delo, ki zelo spominja na tragedijo pokojnega tenorista, vprizarja Renesančni oder na Dunaju, seveda z namenom, da iz njega izbije kapital. Drama pa je naletela na odpor. Ne pri javnosti, ki rada hlasta po takih delih, pač pa pri svojcih pokojnega Trajana. Prizadeti sta se čutili tudi obe glavni priči, žena profesorja Stranskega in Nelly Grosavescu sama. Proti direktorju Renesančnega odra Jarnu je bila vložena tožba. Sodišče je ugodilo tožiteljem in je nadaljno izvajanje drame prepovedalo. Direktor Jarno pa je vložil ničnostno pritožbo in je nameraval dramo igrati do razsodbe prve instance. Sedaj pa se je Jarno uklonil in sklenil s tožitelji izvensodno poravnavo. Od pondeljka dalje drame «Ali smeš ubijati?» ne bodo več igrali. V kompenzacijo za to pa bodo tožitelji nosili del sodnih stroškov.

Druga tožba v aferi Grosavescu, ki je bila vložena baš te dni, je naperjena proti Olgi, sestri pokojnega tenorista. Olga Grosavescu je namreč v svojih spominih iznesla očitke, da se je Nelly s pevcem poročila zgolj iz materijelnih ozirov. Njegov umor je bil že davno sklenjen. Tudi rodbinski člani Nelly Grosavescu so zakon s Trajanom materijelno izkoriščali. Radi teh očitkov se čutita prizadeta Theodor Kövesdy, Nellyn oče in njen prvi mož major Caltun. Oba tožita Olgo Grosavescu ter izdajatelja lista, ki je priobčil spomine.

Pred okrajnim sodiščem v Josefstadtu pa se je včeraj pričela razprava glede odpovedi stanovanja Nelly Grosavescu. Hišni gospodar motivira odpoved s tem, da Trajan Grosavescu ni več živ in da od njegove smrti nihče ne biva v stanovanju. Nelly je svojega moža, s katerim je bivala pod enim krovom, ubila in s tem zagrešila kaznjivo dejanje. Tudi je njeno vedenje po umoru tako, da se je zamerila vsem stanovalcem. Gospodar zahteva, da se stanovanje do 12. oktobra izprazni. Nelly v svojem pismenem zagovoru zanika, da je zagrešila kaznjivo dejanje in se sklicuje na oprostilno razsodbo. Razprava se nadaljuje.

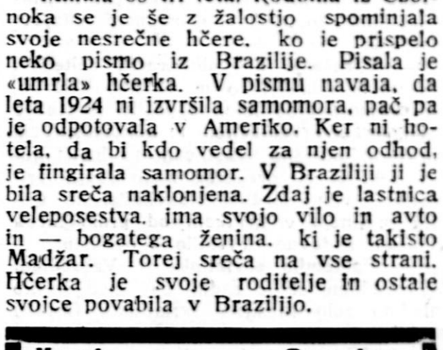

so najboljše, najtrajnejše in zato najcenejše.

Pismo mrtve hčerke

Neka mladenka iz Szolnoka na Madžarskem je prišla l. 1924 v Budimpešto, da si poišče primerno službo. Ves njen trud pa je bil zaman in nekega dne so prejeli njeni roditelji od policije obvestilo, da je dekle raz Elizabetnega mostu skočilo v Donavo. Na mostu so našli njen plašč in klobuk, priloženo pa je bilo tudi pismo, v katerem javlja, da so jo obupne razmere pognale v smrt. In nekaj dni kasneje je Dunav res naplavil truplo neke mladenke. Policija je utopljenko identificirala s samomorilko iz Szolnoka in truplo pokopala. Roditelji so kasneje postavili na njen grob lep spomenik.

Minula so tri leta. Rodbina iz Szolnoka se je še z žalostjo spominjala svoje nesrečne hčere, ko je prispelo neko pismo iz Brazilije. Pisala je «umrla» hčerka. V pismu navaja, da leta 1924 ni izvršila samomora, pač pa je odpotovala v Ameriko. Ker ni hotela, da bi kdo vedel za njen odhod, je fingirala samomor. V Braziliji ji je bila sreča naklonjena. Zdaj je lastnica veleposestva, ima svojo vilo in avto in — bogatega ženina, ki je takisto Madžar. Torej sreča na vse strani. Hčerka je svoje roditelje in ostale svojce povabila v Brazilijo.

Veselo Pikantno

BEBE DANIELS

najlepša igralka Amerike v izvrstni komediji

ENFANT TERRIBLE

Pikantni doživljaji zakonskega para, ki ni bil poročen

Danes ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

ELITNI KINO MATICA

Izjava

»Novinski biro in uprava »Razgleda« izjavljata, da gg. Ivan Metelko in Ferdinad Srpan nista več v službi imenovanega podjetja in nista upravičena sprejemati kakršnakoli naročila ali plačila. Novinski biro d. z o. z. in uprava »Razgled«, Ljubljana. 746/n

✝ Mestni pogrebni zavod

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, sin, brat, stric in svak, gospod

Joško Ilovar

adm. poročnik 11. art. p. v Skoplju

1. oktobra t. l. po dolgem in mukepolnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek, dne 6. t. m. ob polu 5. popoludne izpred glavnega kolodvora v Ljubljani, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana - Skoplje, 6. oktobra 1927.

Žalujoča soproga in sin

ter rodbine **Ilovar, Pavčič, Laznik.**

Boljša šivilja

gre šivat na dom. — Naslov pove uprava «Sl. Nar.». 2251

Gostilno

na prometnem kraju na deželi v bližini železniške postaje — iščem v najem. — Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «Prometni kraj/2256».

Staro vino

najboljših vrst iz lastnih goric — liter Din 12.50 in 14.50 — prodaja A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta. 2217

Enonadstropna vila

z vrtom 1600 m² na lepem prostoru, tri minute od glavne pošte — naprodaj. — Naslov pove uprava «Sl. Nar.». 2252

Meblovano sobo

v centrumu išče gospodična s 1. novembrom. — Ponudbe na upravo «Slov. Naroda» pod «November/2253».

Delavnico

za ključavničarsko obrt, lahko tudi na dvorišču, iščem v najem. Pogoj stanovanje ene sobe s kuhinjo. — Ponudbe pod «Delavnica/2254» na upravo «Slov. Naroda».

Ivan Magdič, krojač,

LJUBLJANA, Gledališka ulica št. 7 — *se priporoča za jesensko sezono.* 2232

Lepo ležeča parcela

(Cesta pod Rožnik) ca. 5800 m² ugodno naprodaj. — Ponudbe pod «Domovina/2248» na upravo «Slov. Naroda».

I. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57

priporoča najboljše harmonike, žice, šole, partiture ostale potrebščine za sva glazbala. Odlikovan na pariški izložbi. Cjenici franko.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svo o zalogo dežnikov in solnčnikov ter sprejema najnovejša palic.

Popravila se zvršujejo točno in solidno

Divji kostanj

suhe jedilne gobe

itd. kupuje vsako kol čino

V. H. ROHRMANN

Ljubljana 2183

Ocarinjenje

vseh uvoznih, izvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. 96/L

Spominjajte se Tabora!

Do 8. oktobra je čas

za obnovo srečk IV. razreda. Opozarjamo na to vse posetnike naših srečk. Obnovite srečke pravočasno, da ne boste po svoji krivdi izločeni od V. razreda (milijonski razred) kjer mora biti vsaka druga srečka izžrebana.

Nekaj srečk je za IV., tedaj tudi za V. razred se na razpolago onim, ki žele igrati v teh dveh glavnih razredih in nimajo še srečk.

Zglasite se takoj.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z.

Glavna razpečevalnica srečk drž. razr. loterije za Slovenijo

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 19

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica 50 (v lastnem poslopju).

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Brzojavke: Kredit, Ljubljana, Telefon št. 2040, 2457, 2548; interurban: 2706, 2806

Urejuje: Josip Zupančič. — Za «Narodno tiskarno»: Fran Jezeršek. — Za upravo in inseratni del lista: Oton Christof. — Vsi v Ljubljani.